

VIIDES VUOSIKYMMEN 1987 - 1996

Veronmaksajain Keskusliiton vuodet 1987 - 1996 muodostivat kasvun vuosikymmenen. Vuoden 1987 alussa liitossa oli yhteensä noin 70 000 jäsentä. 100 000 jäsenen raja ylittyi toukokuussa 1989 ja 150 000 jäsenen raja huhtikuussa 1992. Vuoden 1996 lopussa liitossa oli noin 163 000 jäsentä, joista henkilöjäseniä 136 000 ja yritysjäseniä 27 000.

Laman aikana tuloverorasitus nousi jälleen ennätyskorkeaksi. 1990-luvun alkupuoli olikin liitossa jatkuvaa kampanjointia tuloveron kiristystä vastaan. Vuonna 1995 liitto toteutti historiansa suurimman kampanjan, jonka teema oli "Verostop" ja tunnuslause "Järjen ääntä verotukseen."

Verolainsäädännön uudistuminen lisäsi liiton neuvontapalvelujen kysyntää. Myös liiton kustannustoiminta laajeni tuntuvasti vuosina 1987 - 1996. Liitto perusti mm. yritysverotuksen ja -talouden erikoislehden, Finanssin.

Kampanjointia veronkorotuksia vastaan

Liiton toiminnan viides vuosikymmen alkoi kansantalouden vahvalla nousulla ja päättyi maamme historian synkimpään ja pisimpään taloudelliseen lamaan. Vasta 1990-luvun jälkipuoliskolla Suomi alkoi irtaantua taantumasta. Syvän laman seuraukset näkyivät konkurssina, tuotannon supistuksina ja 18 prosenttiin nousseena työttömyytenä.

Vuodesta 1988 alkaen toteutettiin verotuksessa kokonaisuudistus. Tuloveroasteikkoa alennettiin kautta linjan, ja asteikkoluokkien lukumäärä laski yhdestätoista kuuteen. Valtion ylin marginaaliveroprosentti aleni 51 prosentista 39:ään. Toisaalta valtionverotuksen vähennyksistä poistettiin yli puolet.

Vuonna 1993 pääomatulot eriytettiin suhteellisen verotuksen piiriin 25 prosentin verokannalla. Samana vuonna uusi kiinteistövero korvasi asuntotulon verotuksen, kiinteistöjen harkintaverotuksen, katumaksun ja manttaalimaksun.

Vuonna 1994 siirryttiin arvonlisäverojärjestelmään. Perhetukiudistuksen yhteydessä verotuksesta poistettiin lapsiperheiden vähennykset, jotka osin korvattiin lapsilisien korotuksella.

Laman aikana tuloverorasitus nousi jälleen ennätyskorkeaksi. Keskituloinen palkansaaja maksoi lisätulostaan veroa 53 prosenttia. Ylin marginaalivero oli 68 prosenttia. Kokonaisveroaste kohosi 46 - 48 prosenttiin.

Liitto puolusti verouudistuksen yhteydessä veronmaksajien oikeuksia. 1990-luvun alkupuoli oli jatkuvaa kampanjointia tuloveron kiristystä vastaan. Vuoden 1995 eduskuntavaalien jälkeen alkoi lopulta veronkevennysten kausi.

Kustannustoiminta laajenee

Liiton kustannustoiminta laajeni tuntuvasti vuosina 1987 - 1996. Liiton päääänenkannattajan Veronmaksajan nimi muutettiin 80-luvun lopussa Taloustaidoksi. Lehden sisältöä kehitettiin erityisesti 90-luvulla siten, että verotuksen ja julkisen talouden lisäksi jokainen numero sisälsi huomattavan määrän yksityistalouden ja perheoikeuden asioita käsitteleviä artikkeleita. Lehden levikki ylitti vuonna 1989 ensi kerran 100 000 kappaleen rajan. Vuonna 1992 ylittyi 150 000 kappaleen raja ja vuoden 1995 lopussa levikki oli noin 165 000 kappaletta.

Vuonna 1992 perustettiin uusi lehti, Finanssi. Kyseessä oli yritystalouden ja yritysverotuksen erikoislehti, jossa verotusta ja yritystaloutta seurattiin erityisesti pienyrittäjän näkökulmasta. Lehdessä annettiin myös hyödyllisiä neuvoja. Finanssia jaettiin liiton yritysjäsenille.

Uusia tuotteita

Vuonna 1988 liitto alkoi julkaista painotuotetta nimeltään Verouutiset. Kyseessä oli yrityksille suunnattu uusi palvelumuoto, johon koottiin ajankohtaiset verolainsäädännön muutokset ja muutosehdotukset, verohallinnon ohjeet sekä verotuksen oikeuskäytäntöä. Telefaxilla toimitettava tiedote TaxFax alkoi ilmestyä vuonna 1990. Se oli Suomen ensimmäinen faxlehti. Tavoitteena oli, että tilaajat saisivat uudet ja oikeat verotukseen liittyvät tiedot reaaliajassa eli nopeammin kuin mistään muusta tiedotusvälineestä.

Vuonna 1992 alettiin julkaista kahta uutta painotuotetta. Ensimmäinen oli Ajopäiväkirja, joka oli yksityisautoilijoille tarkoitettu työajojen ja yksityisajojen erittelykirja lähinnä verottajaa varten. Toinen uusi painotuote oli vuosittain ilmestynyt Verokalenteri. Kyseessä oli taskualmanakka, jonka tieto-osa sisälsi ajankohtaisia verotukseen liittyviä tietoja.

Liiton toiminnan viidennellä vuosikymmenellä veronmaksajille tarkoitettujen opaskirjojen kustantaminen sai varsin säännölliset muodot. Uusia kirjoja pyrittiin julkaisemaan vuosittain.

Neuvonta palvelujen kivijalkana

Liiton viidennen vuosikymmenen aikana verolainsäädäntö uudistui lähes kokonaan. Muutosten vuoksi neuvontapalveluille oli suurta kysyntää. Liitolla oli neuvontakontakteja vuonna 1986 noin 13 000, kun niitä 10 vuotta myöhemmin oli jo yli 45 000 vuodessa. Suurin osa näistä kontakteista oli puheluja.

Vuonna 1988 aloitettiin maksullinen puhelinpalvelu ei-jäsenille. Tällöin perustettiin "Verojuristipuhelin", joka oli Suomen ensimmäinen maksullinen palvelupuhelin. Vuonna 1995 neuvontatoimintaa laajennettiin siten, että sen piiriin otettiin myös kirjanpitoon liittyneet ongelmat. Tällöin liiton palvelukseen palkattiin laskentatoimeen perehtynyt kirjanpidon asiantuntija.

Koulutustoiminta vakiinnuttaa paikkansa

Verouudistukset lisäsivät myös koulutuksen tarvetta, ja koulutustoiminta vakiinnuttikin muotonsa ja asemansa liiton toiminnassa 90-luvulla. Eri puolilla maata järjestettiin lukuisia seminaareja ajankohtaisista aiheista, kuten vuoden 1991 liikevaihtoverouudistuksesta, vuoden 1993 vuosisadan verouudistuksesta ja vuoden 1994 arvonlisäverouudistuksesta. Seminaarien alustajina olivat liiton omat lakimiehet.

Neuvontatoiminnan räjähdysmäinen kasvu edellytti myös resurssien lisäämistä. 80-luvun puolivälissä liitossa oli kolme vakituista neuvontalakimiestä. Vuonna 1996 heitä oli kolmetoista.

90-luvun alussa veroneuvontatoimintaa hajautettiin eri puolille Suomea. Liitto avasi ensimmäisen aluetoimistonsa Ouluun joulukuussa 1990. Vuonna 1996 aluetoimistoja oli Mikkelissä, Oulussa, Tampereella ja Turussa. Niissä toimivat Pohjois-Suomen, Länsi-Suomen, Sisä-Suomen ja Itä-Suomen Veronmaksajien asiamiehet.

Liiton viidennellä vuosikymmenellä paikallisosastot järjestivät vuosittain neuvontatilaisuuksia veroilmoituksen tekemisen ja verotuksen valmistumisen aikaan. Monilla paikkakunnilla järjestettiin lisäksi neuvontatilaisuuksia yrittäjille ja maanviljelijöille. Vuoden 1996 lopussa paikallisosastoja oli 26.

Tutkimus- ja tiedotustoiminta merkittävään asemaan

Liitto oli harjoittanut lähes alusta asti pienimuotoista, omalle toiminnalleen hyödyllistä tutkimustyötä. 80-luvun loppupuolelta lähtien tutkimustoimintaan ryhdyttiin panostamaan enemmän, ja siitä muodostui päätoimisten ekonomistien työkenttä.

Vuonna 1987 liitto ryhtyi seuraamaan tuloverotuksen kehitystä esimerkkiperheiden avulla. Myöhemmin sarjaan liitettiin myös eläkeläisesimerkkejä. Kun verotukseen tehtiin jokin muutos, liiton tutkimusosasto laski välittömästi sen vaikutuksen esimerkkiperheiden tuloihin ja veroihin. Vuonna 1994 liiton tutkimustuloksia ryhdyttiin julkaisemaan uudessa Verotietoa-sarjassa. Ensimmäinen julkaisu käsitteli vuoden 1995 palkankorotuksiin kohdistunutta verokiilaa.

Verkkoon eturintamassa

Liiton viidennellä vuosikymmenellä tiedotustoiminta sai toiminnan kasvun myötä entistä suuremmat mittasuhteet. Tiedotusvälineille toimitettiin vuosittain 60 - 80 uutis- ja puhereferaattia. Liiton asiantuntijat antoivat myös säännöllisesti haastatteluja ja lau-

suntoja sekä tiedotusaineistoja uutistoimituksille. 80-luvulla liitto valmisti lukuisia tietoisuuksia TV 2:lle, joka esitti niitä ohjelmien ns. välipaloina.

90-luvun vaihteessa liitto toimitti kolmen vuoden ajan omia verouutisia. Uutiset vaihtuivat viikoittain, ja ne saattoi kuunnella soittamalla maksulliseen puhelinnumeroon. Uutisten suosio ei kuitenkaan kasvanut tarpeeksi suureksi, ja ne lopetettiin vuonna 1992.

Vuonna 1990 ryhdyttiin lähettämään paikallis- ja kaupunkilehdille sekä paikallisradioille Viikon veronvinkki -nimistä tiedotetta, joka sisälsi ajankohtaisen ohjeen. Viikon veronvinkkiä julkaistaan edelleen. Vuonna 1995 liitto siirtyi eturintamassa verkkomaailmaan julkaisemalla omat kotisivut.

Taloustaitokunnan valinta alkaa

Vuonna 1991 liitto päätti, että se valitsee vuosittain jonkun Suomen kunnista vuoden Taloustaitokunnaksi. Valinnalla haluttiin tähdentää kunnallistalouden merkitystä ja tuoda esille myönteinen esimerkki hyvin hoidetusta kunnan taloudesta. Ensimmäiseksi Taloustaitokunnaksi valittiin Posio. Taloustaitokunnan valinta jatkuu edelleen.

Elokuussa 1996 liiton kutsumanimeksi tuli Veronmaksajat. Liiton merkki ja logo uudistuivat samassa yhteydessä. Virallinen nimi eli Veronmaksajain Keskusliitto säilyi kuitenkin yhdistysrekisterissä.

Henkilökunta kasvaa

Veronmaksajain Keskusliiton puheenjohtajana toimi oikeustieteen tohtori Matti L. Aho vuodesta 1984 aina tammikuuhun 1996. Hänen jälkeensä puheenjohtajaksi valittiin professori Edward Andersson. Liiton hallituksen puheenjohtajana toimi valtiotieteen maisteri Ukko Laurila vuosina 1984 - 1997. Jaakko Karin jälkeen liiton toimitusjohtajana työskenteli valtiotieteen maisteri Heikki J. Perälä kevääseen 1997 saakka.

Viidennen vuosikymmenen aikana liiton henkilökunnan määrä kasvoi jäsenmäärän lisäyksen myötä. Vuonna 1986 palveluksessa oli 10 henkilöä, kun vuoden 1996 lopussa työntekijöitä oli jo 32. Kasvanut henkilökunta edellytti myös isompia tiloja. Liitto osti 90-luvun alkupuolella lisätiloja Kalevankadun kiinteistöistä.